

Sygn. akt **III AUa 2623/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Sędziowie: SSA Marta Sawińska

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 r. w Poznaniu

sprawy **E. H. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o ustalenie właściwego ustawodawstwa

na skutek apelacji E. H. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 8 września 2015 r. sygn. akt VIII U 4374/14

oddala apelację.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Marta Sawińska
------------------------------------	-------------------------	--------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., na podstawie art. 83 ust. 1, art. 38, art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) w związku z art. 13 ust. 3 i art. 11 ust. 3a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L.04.166/1 z dnia 30 kwietnia 2004 r. ze zm.) a także zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz. Urz. UE nr L.09.284/1 ze zm.) ustalił, że w stosunku do **E. H. (1)** od dnia 1 grudnia 2013 roku ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że E. H. (1) od dnia 1 grudnia 2013 roku podjęła dodatkowo pracę najemną na terenie Słowacji w firmie (...) a w Polsce prowadzi działalność gospodarczą. Organ rentowy zaznaczył, że praca na terenie Słowacji była przez odwołującą wykonywana, jednakże miała ona charakter marginalny.

Wyrokiem z dnia 8 września 2015r., sygn. akt VIII U 4374/14, Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie E. H. (1) od powyższej decyzji.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

E. H. (1) od dnia 27 grudnia 2012 roku wznowiła prowadzenie działalności pozarolniczej w zakresie działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych.

W dniu 1 grudnia 2013 roku odwołująca zawarła umowę o pracę z (...) z siedzibą w (...) na Słowacji, na mocy której odwołująca została zatrudniona jako promotor usług i produktów świadczonych przez pracodawcę dla klientów pracodawcy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Republikę Słowacką.

Z tytułu zawartej umowy o pracę z pracodawcą została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych na terenie Słowacji.

W dniu 10 lutego 2014 roku odwołująca E. H. (1) złożyła do organu rentowego wnioski o ustalenie ustawodawstwa właściwego z tytułu aktywności zawodowej wykonywanej w dwóch lub więcej krajach Unii Europejskiej.

W toku postępowania administracyjnego organ rentowy stwierdził, że praca wykonywana przez odwołującą ma charakter marginalny.

W dniu 20 marca 2015 roku organ rentowy wystąpił do S. P. (instytucji właściwej w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na terenie Słowacji) z zapytaniem, czy zgadza się z ustalonym dla E. H. (1) ustawodawstwem polskim ustalonym tymczasowo na podstawie art. 16 ust. 2 rozporządzenia 883/2004 oraz, czy w sprawie zostało już wydane postanowienie o wyłączeniu E. H. (1) z ubezpieczenia słowackiego od dnia 1 grudnia 2013 roku.

Powyższe pismo S. P. otrzymała w dniu 27 marca 2015 roku. Słowacka instytucja nie udzieliła na pismo z dnia 20 marca 2015 roku żadnej odpowiedzi.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było to, jakie ustawodawstwo: polskie czy słowackie ma zastosowanie w zakresie ubezpieczeń społecznych wobec odwołującej E. H. (1).

W zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie Polski właściwe są przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Sąd Okręgowy powoływał w tym zakresie przepisy art. 6 ust. 1 pkt 5, 12 ust. 1 i 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Z uwagi na to, że odwołująca prowadząca działalność gospodarczą w Polsce zawarła jednocześnie umowę o pracę z firmą słowacką, w celu ustalenia jakie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych jest właściwe dla odwołującej konieczne jest zastosowanie przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE.L.2004.166.1) – zwane dalej rozporządzeniem podstawowym oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2009.284.1) – zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym.

Sąd Okręgowy powołał następnie art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego, zgodnie z którym - osoby, do których stosuje się rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia podstawowego zgodnie z przepisami art. 12 do 16 osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa Członkowskiego.

Stosowanie do treści art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego osoba, która normalnie wykonuje prace najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określone mu zgodnie z przepisami ust. 1

Sąd Okręgowy zacytował następnie treść art. 6 rozporządzenia wykonawczego, który stanowi, że o ile rozporządzenie wykonawcze nie stanowi inaczej, w przypadku rozbieżności opinii pomiędzy instytucjami lub władzami dwóch lub więcej państw członkowskich w odniesieniu do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, zainteresowany tymczasowo podlega ustawodawstwu jednego z tych państw członkowskich, przy czym ustawodawstwo to jest określone w powołanej w tym przepisie kolejności.

Sąd Okręgowy przytoczył także treść art. 14 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego oraz art. 16 rozporządzenia wykonawczego, który określa procedurę dotyczącą stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego. Przepis art. 16 ust. 3 stanowi, że: tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii.

Sąd Okręgowy wskazał, że odwołująca w dniu 10 lutego 2014 roku poinformowała Zakład Ubezpieczeń Społecznych o podjęciu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na terenie Słowacji. Od tego momentu organ rentowy był więc zobowiązany do zastosowania procedury przestrzegającej właściwości i kompetencji instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianej w przepisach art. 16 rozporządzenia wykonawczego. Organ rentowy miał więc obowiązek wstępnego i tymczasowego ustalenia dla odwołującej ustawodawstwa właściwego, stosowanie do zasad kolizyjnych ustalonych w art. 13 rozporządzenia podstawowego, a o tymczasowym określeniu prawa miał obowiązek poinformować wyznaczoną słowacką instytucję. Z kolei od momentu poinformowania słowackiej instytucji biegnie termin dwóch miesięcy, w czasie którego słowacka instytucja mogła poinformować polski organ rentowy o niemożności zaakceptowania ustalonego ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Organ rentowy wystąpił ze stosowaną informacją w dniu 20 marca 2015 roku, zwracając się do S. P. na Słowacji o podanie, czy zgadza się z ustalonym tymczasowo na podstawie art. 16 ust. 2 rozporządzenia podstawowego ustawodawstwem polskim i czy w sprawie zostało wydane postanowienie o wyłączeniu odwołującej z ubezpieczenia społecznego od dnia 1 grudnia 2013 roku. Powyższe pismo organu rentowego zostało odebrane przez S. P. w dniu 27 marca 2015 roku.

Pismo organu rentowego należy potraktować, w ocenie Sądu Okręgowego, jako zawiadomienie słowackiej instytucji o tymczasowym ustaleniu ustawodawstwa polskiego i od momentu doręczenia tego zawiadomienia to jest od dnia 27 marca 2015 roku należy liczyć okres 2 miesięcy przewidziany w art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, po upływie którego to jest w dniu 27 maja 2015 roku, z uwagi na brak odpowiedzi słowackiej instytucji, tymczasowe określenie ustawodawstwa polskiego stało się ostateczne. W konsekwencji skoro organ słowacki nie potwierdził, że odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na Słowacji i nie zakwestionował określenia ustawodawstwa właściwego przez polską instytucję ubezpieczeniową, a do tego polski organ ubezpieczeń społecznych prawidłowo zastosował procedurę określoną w art. 16 rozporządzenia wykonawczego, stwierdzić należy, że tymczasowe ustalenie dla odwołującej przez pozwanego ustawodawstwa polskiego w zakresie ubezpieczeń społecznych stało się ostateczne.

Jednocześnie Sąd Okręgowy uznał, że organ ubezpieczeń społecznych miejsca zamieszkania odwołującej jest uprawniony jedynie do wskazania ustawodawstwa właściwego stosownie do art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004, nie ma natomiast kompetencji do oceny zaistnienia stosunku ubezpieczenia w sensie prawnym i pozwany tego nie uczynił w niniejszym postępowaniu. W świetle powyższego nieprawidłowe jest uzasadnienie zaskarżonej decyzji w zakresie odnoszącym, się do oceny, iż praca odwołującej na terenie Słowacji miała charakter marginalny,

bowiem oceny takiej, jak wyżej wskazano, polska instytucja właściwa wyrazić nie mogła. Nie zmienia to jednak niczego w ocenie prawidłowości zaskarżonego przez odwołującą rozstrzygnięcia, bowiem w sprawie prawidłowo zastosowano regulacje z art. 16 rozporządzenia wykonawczego.

Sąd Okręgowy wskazał także, że wystawienie przez słowacką instytucję ubezpieczeń społecznych stosownego dokumentu i nadanie odwołującej numeru nie stoi na przeszkodzie ustaleniu wobec niej ustawodawstwa polskiego w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku i na podstawie art. 477¹⁴§ 1 kpc oddalił odwołanie jako bezzasadne.

Od powyższego rozstrzygnięcia, w całości, apelację wniosła odwołująca, zarzucając:

I. naruszenie art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że brak podstaw do jego stosowania w przypadku łączenia pracy najmniejszej w jednym Państwie Członkowskim z pracą na własny rachunek w innym Państwie Członkowskim, podczas gdy wynika to z literalnego brzmienia przepisu, co skutkowało jego niezastosowaniem;

II. naruszenie art. 14 ust. 5 lit. b rozporządzenia nr 987/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w zw. z art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, podczas gdy odnosi się jedynie do ust. 1 art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004.

Wskazując na powyższe zarzuty odwołująca się wniosła o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, iż odwołująca się podlega ustawodawstwu słowackiemu od dnia 1 grudnia 2013r.,

II. zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej analizie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia, które Sąd Apelacyjny w pełni podziela i aprobuje.

Istotą niniejszej sprawy było ustalenie, jakie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych – polskie, czy słowackie – ma zastosowanie wobec odwołującej.

Sąd Okręgowy trafnie ustalił, że skoro odwołująca prowadząc działalność gospodarczą w Polsce, w dniu 1 grudnia 2013r. zawarła umowę o pracę z pracodawcą słowackim, to w celu ustalenia jakie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych jest dla niej właściwe konieczne było zastosowanie przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE.L.2004.166.1) – zwane dalej rozporządzeniem podstawowym oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.2009.284.1) – zwane dalej rozporządzeniem wykonawczym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego chybione są sprecyzowane w apelacji zarzuty naruszenia przepisów art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie oraz art. 14 ust. 5 lit. b rozporządzenia nr 987/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) poprzez

jego niewłaściwe zastosowanie w zw. z art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004.

Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy dokonał wykładni przepisów prawa materialnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009, szczegółowo omawiając treść powołanych przepisów w pisemnych motywach wyroku, jak również trafnie zastosował je w niniejszej sprawie.

Apelująca domagała się ustalenia, że z tytułu zawarcia umowy o pracę z pracodawcą słowackim i wykonywania pracy w Słowacji podlega w zakresie ubezpieczeń społecznych ustawodawstwu tego państwa od dnia 1 grudnia 2013r. jak również zarzucała, że błędnie zastosowano wykładnię rozszerzającą art. 14 ust. 5 b rozporządzenia wykonawczego. Zdaniem skarżącej – powinna ona podlegać ustawodawstwu słowackiemu zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, ponieważ prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek oraz wykonuje pracę najemną na Słowacji.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego nr 883/2004 w art. 13 zatytułowanym „Wykonywanie pracy w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich”, ust. 3, stanowi że osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisami ust. 1.

Co prawda zatem – co do zasady norma wyrażona w art. 13 ust. 3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego nr 883/2004 wskazuje, że przy spełnieniu powołanych wyżej warunków dana osoba podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną, to jednak należy uwzględnić, że do w/w rozporządzenia, zwanego podstawowym, wydane zostało rozporządzenie wykonawcze - Parlamentu Europejskiego i Rady Europy nr 9897/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i przepisy tego rozporządzenia należy uwzględnić przy ustalaniu właściwego ustawodawstwa.

Normy dotyczące określania mającego zastosowanie ustawodawstwa zawarte zostały w tytule II rozporządzenia wykonawczego.

Zgodnie z art. 14 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego do celów stosowania art. 13 ust. 1 rozporządzenia podstawowego osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną w dwóch lub w kilku państwach członkowskich, oznacza osobę, która równocześnie lub na zmianę wykonuje jedną lub kilka odrębnych prac w dwóch lub więcej państwach członkowskich w tym samym lub kilku przedsiębiorstwach lub dla jednego lub kilku pracodawców. Praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego. Art. 16 rozporządzenia wykonawczego stosuje się we wszystkich przypadkach objętych niniejszym artykułem. (art. 14 ust. 5b).

Zgodnie z art. 16 (określającym procedurę dotyczącą stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego), osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania (ust. 1).

Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu (ust. 2)

Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze

zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3).

Wbrew zarzutowi skarżącej, ZUS był zatem zobligowany na podstawie powyższych przepisów do zastosowania omawianej procedury przewidzianej w rozporządzeniu wykonawczym.

Odwołująca w dniu 10 lutego 2014 roku poinformowała Zakład Ubezpieczeń Społecznych o podjęciu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na terenie Słowacji i od tego momentu organ rentowy był zobowiązany do zastosowania procedury dotyczącej właściwości instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego, a tym samym miał obowiązek wstępnego i tymczasowego ustalenia dla odwołującej ustawodawstwa właściwego, stosownie do zasad kolizyjnych ustalonych w art. 13 rozporządzenia podstawowego. Organ rentowy wystąpił do organu słowackiego zwracając się o podanie, czy zgadza się z ustalonym tymczasowo ustawodawstwem polskim, a pismo organu rentowego zostało odebrane przez S. P. w dniu 27 marca 2015 roku i od tego dnia należy liczyć okres 2 miesięcy przewidziany w art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, po upływie którego, tj. w dniu 27 maja 2015 roku, z uwagi na brak odpowiedzi słowackiej instytucji, tymczasowe określenie ustawodawstwa polskiego stało się ostateczne.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe ustalenia Sądu I instancji, że skoro organ słowacki nie potwierdził, że odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na Słowacji i nie zakwestionował określenia ustawodawstwa właściwego przez polską instytucję ubezpieczeniową, a ZUS prawidłowo zastosował procedurę określoną w art. 16 rozporządzenia wykonawczego, to tymczasowe ustalenie dla odwołującej przez pozwanego ustawodawstwa polskiego w zakresie ubezpieczeń społecznych stało się ostateczne. Instytucja polska poinformowała organ słowacki o ustaleniu wobec odwołującej polskiego ustawodawstwa jako właściwego, co nie zostało zakwestionowane przez instytucję słowacką i co oznacza, że brak jest rozbieżności co do określenia ustawodawstwa właściwego pomiędzy dwoma państwami członkowskimi, a wobec bezspornego faktu prowadzenia działalności pozarolniczej przez odwołującą na terenie Polski, decyzja pozwanego jest prawidłowa.

Odnosząc się zaś do pozostałych zarzutów apelującej, to Sąd Apelacyjny wskazuje na pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2016 r. I UZ 12/16, w którym stwierdzono, że nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa, ponieważ stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/04 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne Rozdział 05, Tom 05, s. 72 ze zm.) dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa. Oznacza to, że polski organ rentowy nie ma kompetencji do oceny spełnienia warunków objęcia wnioskodawcy ubezpieczeniem społecznym w innym państwie członkowskim z tytułu wykonywania tam pracy najemnej. Z powyższego wynika, że do organu rentowego, jak również do sądu polskiego, należy przede wszystkim ustalenie, czy osoba uprawniona podlega ubezpieczeniu społecznemu w danym państwie członkowskim, a nie ustalenie czy ważnym jest stosunek prawny będący podstawą objęcia jej ubezpieczeniem społecznym w tym państwie. Jeżeli organ rentowy poweźmie wątpliwości co do ważności stosunku prawnego będącego podstawą objęcia tytułem ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim w ramach postępowania w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa właściwego, to nie może samodzielnie przesądzać tej kwestii.

W okolicznościach tej sprawy zasadą, która miała zastosowanie przy wyborze jednego z dwóch ustawodawstw z zakresu zabezpieczenia społecznego, była zatem zasada koordynacji określona w art. 13 ust. 3 Rozporządzenia nr 883/2004, przy czym w celu zastosowania tej zasady regulacje unijne przewidziały procedurę postępowania o której mowa w art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009. Dla ustalenia kompetencji organu rentowego oraz sądów polskich w zakresie ustalenia istnienia zatrudnienia pracowniczego w

innym państwie członkowskim, odpowiednio możliwości zastosowania art. 13 ust. 3 Rozporządzenia nr 883/2004 przy ustalaniu ustawodawstwa właściwego dla ubezpieczonego mającego miejsce zamieszkania w Polsce oraz zastosowania poszczególnych etapów procedury opisanej w art. 16 Rozporządzenia nr 987/2009, istotne znaczenie ma stanowisko przyjęte w wyroku Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2013 r., II UK 333/12 (OSNP 2014 Nr 3, poz. 47). Jak wskazał Sąd Najwyższy - nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/04 z 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE Polskie wydanie specjalne Rozdział 05, Tom 05, s. 72 ze zm.) dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa.

Z tych wszystkich względów, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zarzuty apelującej należało uznać za nieuzasadnione i stanowiące nieskuteczną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Inne rozstrzygnięcie kolidowałoby z założeniami, na jakich opiera się unijny system koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Całość przedstawionych rozważań stanowić musi o oddaleniu apelacji, o czym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Marta Sawińska
------------------------------------	-------------------------	--------------------